

Nr 34.

Ankom till Riksdagens kansli den 13 april 1910 kl. 3 e. m.

Andra kammarens andra tillfälliga utskotts utlåtande nr 6 i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående förläggande af ett fyrskepp vid Ölands södra udde.

I en inom Andra kammaren väckt motion, nr 51, hafva herrar *Broström* och *Lundgren* i Göteborg hemställt om skrifvelse till Kungl. Maj:t med anhållan, »att Kungl. Maj:t efter utredning af behovvet af ett fyrskepp vid Ölands södra udde måtte vidtaga de åtgärder, som därvid visa sig erforderliga».

Med afseende på motiveringen till denna hemställan tager sig utskottet friheten hänvisa till motionen.

Behovvet af ett fyrskepp vid Ölands södra udde, hvilket uppgifves hafva inom sjöfartskretsar varit under de senaste tjugo åren erkänt såsom oafvisligt, föranledde, enligt hvad i motionens motivering upplyses och såsom jämväl framgår af lotsstyrelsens här bifogade utlåtande den 18 sistlidne mars, en framställning år 1901 till nämnda ämbetsverk, undertecknad bland annat af alla mera kända rederier och assuradörer inom vårt land. Kostnaden för ifrågavarande fyrskepp, hvilken enligt nyssnämnda utlåtande numera beräknats uppgå till 165,000 kronor för anskaffandet och omkring 25,000 kronor årligen för drift och underhåll, synes emellertid icke hafva kunnat bestridas ur det af fyr- och båkmedlen beroende anslaget till lots- och fyrinrättningen, och vederbörande hafva därför inskränkt sig till en del mindre förbättringar af säkerhetsanstalterna vid Ölands södra udde, däribland ökande af ljusstyrkan hos den

fasta landfyren på udden. Trots dessa förbättringar synes emellertid, såsom framgår bland annat af en utskottet tillhandakommen utredning, verkställd af nio utaf Ångfartygsbefälhafvaresällskapet utsedde sakkunnige, behovet af ett fyrskepp, framför allt såsom angröringspunkt, fortfarande föreligga tämligen oförminskadt. Såvidt utskottet kunnat inhämta, har icke från något håll ett fyrskepps anskaffande på någon annan punkt af Sveriges kuster framhållits såsom ett för närvarande oafvisligt behov.

Utskottet, som icke anser sig böra till behandling upptaga den ekonomiska frågan, huruvida fyr- och båkmedlen, i deras nuvarande belopp, böra anses tillräckliga för anskaffande och underhåll af ifrågavarande fyrskepp, eller kostnaden bör bestridas på annat sätt, eventuellt genom särskildt statsanslag, finner sig på anförda skäl böra hemställa,

att Andra kammaren för sin del ville besluta, att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t efter utredning af behovet af ett fyrskepp vid Ölands södra udde täcktes vidtaga de åtgärder, som därvid visa sig erforderliga.

Stockholm den 12 april 1910.

På utskottets vägnar:

KNUT KJELLBERG.

*Bilaga.**Till Andra kammarens tillfälliga utskott nr 2.*

Med anledning af Eder till herr statsrådet Hederstierna ställda och af honom till kungl. lotsstyrelsen för afgifvande af yttrande öfverlämnade skrifvelse den 18 nästlidna februari, däruti I anhållit om kungl. lotsstyrelsens yttrande öfver herrar Broströms och Lundgrens motion, nr 51, angående ett fyrskepps förläggande vid Ölands södra udde, får kungl. lotsstyrelsen anföra följande.

Uti underdänig skrifvelse den 19 november 1901 föreslog lotsstyrelsen, att fyr- och båkafgiften måtte höjas från 25 till 30 öre, på det att styrelsen måtte beredas inkomster för tillgodoseende af ej mindre det växande underhållet än äfven det ökade behovet af säkerhetsanstalter; och hemställde lotsstyrelsen därjämte, att af andra tillgängliga medel ett belopp af 300,000 kronor måtte ställas till styrelsens förfogande för anskaffande af två nya fyrskepp, af hvilka det ena vore afsedt för Ölands södra udde.

Genom nådigt bref den 7 mars 1902 förklarades, att kungl. lotsstyrelsen kunde ur handels- och sjöfartsfonden i form af lån på särskilda villkor erhålla medel till anskaffande af ett fyrskepp, men förklarade Kungl. Maj:t tillika, att Kungl. Maj:t framdeles ville taga i öfvervägande framställningen om höjning af fyr- och båkafgiften samt att med anskaffande af fyrskeppet, afsedt för Ölands södra udde, syntes tillsvidare böra anstå.

Någon höjning af fyr- och båkafgiften har sedermera icke ägt rum. Något fyrskepp för Ölands södra udde har ej kunnat med tillgängliga medel anskaffas, utan att andra mindre dyrbara säkerhetsanstalter, som varit mera behöfliga, måst eftersättas.

Lotsstyrelsen har emellertid med tillgängliga medel sökt i möjligaste mån förbättra säkerhetsanstalterna vid Ölands södra udde. Så har fyrkaraktären å Ölands södra uddes fyr i slutet af år 1906 ändrats från fast, hvitt sken till hvitt blixtsken med 2 blänkar hvar 15:e sekund. Ljusstyrkan har i sammanhang härmed ökat från 5,000 till 150,000 Hefnerljus. Ljusstyrkan är således numera 30 gånger starkare än förr. Vidare har mistsignaleringen vid fyrplatsen under år 1906 ändrats så, att i stället för ett kanonskott hvar 15:e minut nu gifves en knallsignal hvar 5:e minut; och vidare har i slutet af förra året vid Ölands södra uddes ref utlagts en kombinerad ljud- och lysboj med acetongas.

Fyrkaraktären å den å Ölands sydöstra kust belägna Segerstads fyr har under år 1908 jämväl ändrats från tindrande rödt sken med en blänk hvar 5:e sekund till blixtsken med 3 på hvarandra följande blänkar hvar 15:e sekund, med hvitt sken mot sjön och rödt sken öfver landgrunden. Ljusstyrkan mot sjön har i sammanhang härmed likaledes ökats från 2,000 Hefnerljus till 28,000 Hefnerljus.

För så vidt anskaffandet af ett nytt fyrskepp, afsedt att utläggas utanför Ölands södra udde, skall bestridas af fyr- och båkmedlen, får kungl. lotsstyrelsen slutligen upplysa att, ehuru ifrågavarande fyrskepp, om det förlägges å lämplig plats utanför Ölands södra udde, gifvetvis vore till nytta för den allmänna sjöfarten, kungl. styrelsen inom den närmaste framtiden icke anser sig kunna ingå till Kungl. Maj:t med underdånig framställning om dessa medels användande för anskaffning af detta fyrskepp, hvars anskaffningskostnad numera beräknats till ungefär 165,000 kronor, då ännu så många förbättringar af redan befintliga säkerhetsanstalter återstå att utföra samt dessutom många, långt mindre dyrbara och enligt kungl. styrelsens förmenande synnerligen viktiga säkerhetsanstalter erfordras på andra håll.

Då emellertid ifrågavarande fyrskepp, afsedt att ligga på sin station så vidt möjligt hela året, i drift- och underhållskostnader kräfver omkring 25,000 kronor årligen, kommer härigenom, äfven om medel till anskaffningskostnaden kunna erhållas från annat håll såsom genom direkt statsanslag eller genom anvisning från till exempel handels- och sjöfartsfonden, behovet af ökade fyr- och båkmedel till säkerhetsanstalternas vidmakthållande att ytterligare stegas.

Stockholm den 18 mars 1910.

Vilhelm Linder.

Axel Hillfors.
